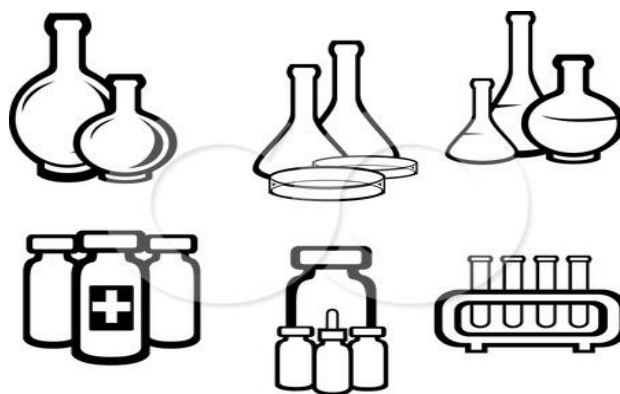

ФАРМАЦІЯ

АНТИОКСИДАНТНА ТА ГЕПАТОПРОТЕКТОРНА АКТИВНОСТІ 3-МЕТИЛ-2-[2-[(E)-СТИРИЛ]ХІНАЗОЛІН-4-ІЛТІО) БУТАНОВОЇ КИСЛОТИ.

Авраменко А.І.

Науковий керівник: проф. Коваленко С.І.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра фізичної та колоїдної хімії

Вступ. Погіршення екології та збільшення техногенного навантаження на організм людини ставить перед медициною питання розробки ефективних схем лікування гострих та хронічних отруєнь ксенобіотиками. Тому актуальною залишається проблема створення нових ефективних препаратів з більш досконалим та універсальним механізмом дії. Зменшенням кількості побічних дій, використання комп'ютерних методів моделювання, значно полегшують цей процес, та сприяють пошуку нових ефективних лікарських засобів. Серед структур, які можуть виступати в якості антиоксидантних та гепатопротекторних агентів, виділяють сірковмісні органічні субстанції.

Методи та матеріали. На основі результатів квантово-хімічних розрахунків, QSAR-аналізу було проведено віртуальний скринінг гіпотетичних похідних 4(3Н) - хіназолінтіону. В результаті віртуального скринінгу гіпотетичних сполук була відібрана структура-лідер (3-метил-2-[2-[(E)-стирил]хіназолін-4-ілтіо)бутанова кислота) з високою прогнозованою гепатопротекторною активністю. Оцінку антиоксидантної активності сполуки *in vitro* проводили на різних моделях ініціювання СРО (вільнорадикальне окислення) та пригнічення супероксидрадикалу, монооксиду азоту NO[•] та окисної модифікації білка.

Результати та обговорення. Аналіз отриманих даних показав, що на більшості моделей дана сполука проявляє більш високу активність, ніж сполуки порівняння (Емоксипін, Ацетилцистеїн). Розрахункові дані корелюються з отриманими результатами і перевищують їх.

В подальшому сполука (3-метил-2-[2-[(E)-стирил]хіназолін-4-ілтіо)бутанова кислота), що показала досить високі результати на стадії попередніх досліджень, була більш детально досліджена методами *in vitro* і *in vivo* на здатність нормалізувати біохімічні показники гепатоцитів в умовах індукованого окислювального стресу та отруєння експериментальних тварин дихлоретаном.

Для вивчення гепатопротекторної дії були проведені біохімічні дослідження крові у тварин у контрольних групах, групах дослідження до лікування та після лікування на 16-й день. Біохімічні показники крові тварин свідчили про явні порушення функції печінки. Спостерігалось пригнічення активності супероксиддисмутази (СОД) і глутатіонпероксидази (ГПР) та активація оксидативного стресу, про що свідчило підвищення рівня маркерів окисної модифікації білка – альдегідфенілгідразонів (АФГ) та карбоксифенілгідразонів (КФГ).

При вивченні лікувального ефекту сполуки (3-метил-2-[2-[(E)-стирил]хіназолін-4-ілтіо)бутанова кислота) на даній моделі гепатиту було встановлено, що вона має виражену гепатопротекторну дію і за основними показниками перевищує дію «Ессенціале». Так, рівень загального білка в крові після лікування досліджуваною сполукою підвищувався на 47% та наближався до показників в інтактній групі тварин. Тоді як при лікуванні Ессенціале він був дещо нижчим. Підвищувався рівень цитоплазматичного білка в печінці на 11%, істотно гальмувалося зростання фонду вільних амінокислот на 64%, що свідчило про активацію адаптивного протеїнсинтезу.

Введення досліджуваної сполуки помітно підвищувало вміст РНК в гепатоцитах. Даний факт свідчить про інтенсифікацію транскрипційних процесів в клітині і є підтвердженням його участі в активації репаративних процесів при токсичному гепатиті.

Відновлення детоксикаційної функції печінки під дією 3-метил-2-[2-[(E)-стирил]хіназолін-4-ілтіо)бутанової кислоти підтверджувалося і зменшенням тривалості гексеналового сну щурів на 42%. Досліджувана сполука мала також виражену енерготропну дію. Так, рівень глікогену і глюкозо-6-фосфату в печінці після лікування 3-метил-2 [2 - [(E) -стирил]хіназолін-4-ілтіо)бутановою кислотою збільшився. Спостерігалось збільшення продукції АТФ за рахунок активації процесів аеробів (збільшення рівня малата і активності цитохром-С-оксидази). Ступінь відновлення біоенергетичної функції печінки при лікуванні Ессенціале був значно нижче.

Висновки. Проведено визначення антиоксидантної, гепатопротекторної активності досліджуваної сполуки *in vitro* і *in vivo*. Встановлено, що 3-метил-2 [2 - [(E) -стирил]хіназолін-4-ілтіо)бутанова кислота має високу мембраностабілізуючу, антиоксидантну, енерготропну, детоксикаційну, репаративну активність.

ОПТИМІЗАЦІЯ МАС-СПЕКТРОМЕТРИЧНОГО ДЕТЕКТУВАННЯ ТА ВАЛІДАЦІЯ МЕТОДИКИ КІЛЬКІСНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ДОМІШОК ТРИФУЗОЛУ МЕТОДОМ ПРЯМОГО ВВЕДЕННЯ В КАМЕРУ ІОНІЗАЦІЇ МАС-СПЕКТРОМЕТРИЧНОГО ДЕТЕКТОРУ

Баланська Т.Ю.

Науковий керівник: доц. Варинський Б.О.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра фізичної та колоїдної хімії

В теперішній час розроблені лікарські та ветеринарні препарати, які містять похідні 1,2,4-тріазолів, що є активними фармацевтичними інгредієнтами (АФІ). «Трифузол» є препаратом нового покоління, що володіє гепатопротекторною, кардіопротекторною, антиоксидантною, імуномодулюючою, інтерферогенною, протизапальною, детоксикаційною, ранозагоювальною дією та призначений для всіх видів тварин, а також птиць. Піперидиній {[5-(2-фуран)-4-феніл-4Н-1,2,4-тріазол-3-іл] тіо)ацетат є активним фармацевтичним інгредієнтом противірусного препарату «Трифузол». Метою цього дослідження було оптимізація умов мас-спектрометричного детектування, розробка та валідація методики визначення домішок до АФІ «Трифузол». Прилад LCMS: Agilent 1260 Infinity VERX (дегазатор, бінарний насос, автосамплер, одноквадрупольний мас-спектрометр Agilent 6120 з іонізацією в електроспреї (ESI); OpenLABCDS Software). Встановлені мас-спектрометричні умови визначення 2-(фуран-2-карбоксі)-N-фенілгідрозид-1-карботіаміду та 5-(фуран-2-іл)-4-феніл-2,4-дигідро-3Н-1,2,4-тріазол-3-тіону в АФІ «Трифузолу».

Введення зразка розчиненої субстанції здійснюється безпосередньо в камеру іонізації. Умови мас-спектрометричного детектування визначали за схемою повного факторного експерименту за трьома факторами. Таким чином, розроблено селективну методику, так як спостерігається мас-спектрометричне розділення усіх компонентів, в тому числі від основної речовини. Відповідність валідаційним критеріям дозволяє використовувати методики для граничних випробувань вмісту домішок.

МОРФОЛОГО-АНАТОМІЧНЕ ТА МІКРОСКОПІЧНЕ ВИВЧЕННЯ БУДЯКУ КОЛЮЧОГО ТА БУДЯКУ ПОНИКЛОГО

Баланчук Т.І., Опрошанська Т.В., Мазулін Г.В.

Науковий керівник: проф. Мазулін О.В.

Запорізький державний медичний університет

Кафедра фармакогнозії, фармацевтичної хімії та технології ліків ФПО

В народній медицині України з давніх давин використовують лікарські засоби з видів роду *Carduus* L. (род. Asteraceae). Нараховує до 120 представників, розповсюджених в країнах Європи, Азії, Північній Африці. В умовах України ідентифіковано понад 30 основних видів. Найбільш поширеними є: будяк колючий (*Carduus acanthoides* L.), б. пониклий (*Carduus nutans* L.), б. сіруватий (*Carduus cinereus* Vieb.), б. дрібноголовий (*Carduus ruscosephalus* L.), б. двоколірнолистий (*Carduus bicolorifolius* Klok.), б. кучерявий (*Carduus crispus* L.), б. гачкуватий (*Carduus uncinatus* Vieb.), дрібногачкуватий (*Carduus hamulosus* Ehrh.). Рослини є досить звичайними в різних регіонах